

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om upphävande av lagen om oljeavfallsavgift

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om oljeavfallsavgift upphävs.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2020 och avses bli behandlad i samband med den.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2020, varefter oljeavfallsavgift inte längre ska tas ut för smörjolja och smörjmedel. För att utbetalningen av statsunderstöd för kostnader för oljeavfallshantering enligt den nuvarande lagen och den förordning som utfärdats med stöd av den ska kunna fortsätta till dess att den nuvarande statliga stödordningen upphör, tillämpas dock 7 § 1 mom. i lagen till och med den 31 december 2021.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning	3
2 Nuläge	3
3 Förslag och dess konsekvenser	4
4 Ikraftträdande	4
5 Förhållande till budgetpropositionen	4
LAGFÖRSLAG	6
Lag om upphävande av lagen om oljeavfallsavgift	6

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

Fram till utgången av år 2017 ingick miljöministeriet avtal om ordnande av avfallshanteringen av begagnade smörjoljor och smörjmedel med en aktör år gången. Miljöministeriet hade möjlighet att bevilja sina avtalspartner statsunderstöd för ordnande av oljeavfallshantering. Beviljandet av statsunderstöd baserade sig på lagen om oljeavfallsavgift (894/1986) och statsrådets beslut om användningen av de medel som inflyter i oljeavfallsavgifter till oljeavfallshantering (1191/1997), som utfärdats med stöd av lagens 7 § 1 mom.

Vid ingången av 2018 frångicks det avtalsbaserade systemet och övergicks det till oljeavfallshantering på marknadsvillkor. För utvecklandet av oljeavfallshantering på marknadsvillkor infördes också en tidsbegränsad statlig stödordning för att stöda insamling, transport och lagring av oljeavfall. Målet med den statliga stödordningen är att främja riksomfattande insamling av oljeavfall och lämnande av oljeavfall till ändamålsenlig hantering. För att genomföra stödordningen utfärdades med stöd av 7 § 1 mom. i lagen om oljeavfallsavgift och 8 § i statsunderstödslagen (688/2001) statsrådets förordning om statsunderstöd för insamling, transport och lagring av oljeavfall (5/2019). Utöver den statliga stödordningen främjas oljeavfallshanteringen genom det Green deal-avtal om utveckling av den riksomfattande oljeavfallshanteringen som miljöministeriet och Miljöindustrin och -tjänster YTP rf ingick i mars 2019.

Eftersom sådan oljeavfallshantering som baserar sig på avtal mellan miljöministeriet och en enskild aktör har frångåtts, är det inte längre motiverat att ta ut oljeavfallsavgift för ändamålet. Avsikten är att uttagandet av oljeavfallsavgift ska upphöra från och med år 2020, varmed det inte heller längre finns grunder för att hålla lagen om oljeavfallsavgift i kraft.

Propositionen har beretts vid finansministeriet i samarbete med miljöministeriet.

Propositionen har sänts på remiss. Utlåtanden begärdes av miljöministeriet, Skatteförvaltningen, Ålands landskapsregering och av intressebevakningsorganisationer i branschen. Information om utlåtandehandlingarna och remissinstanserna finns tillgängliga i [statsrådets tjänst för projektinformation](#) (på finska). Förslaget understöddes i remissutlåtandena.

2 Nuläge

För smörjoljor och smörjmedel tas ut en oljeavfallsavgift av punktskattekaraktär för att finansiera kostnaderna för oljeavfallshantering och avfallshantering av annat farligt avfall. Bestämmelser om oljeavfallsavgift finns i lagen om oljeavfallsavgift.

Oljeavfallsavgift ska betalas för smörjoljor och smörjmedel som hänförs till positionerna 2710 19 71 – 2710 99 00, 3403 19 10 – 3403 19 99 och 3403 99 10 – 3403 99 90 i tulltariffen, sådana positionerna är i kommissionens förordning (EG) nr 2031/2001 om ändring av bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan. Oljeavfallsavgift ska även betalas för transformator- och strömbrytaroljor, skär-, rengörings- och formoljor samt hydrauloljor som hänförs till de positioner som nämns ovan.

Oljeavfallsavgiften är 5,75 cent per kilogram. Enligt lagen används de medel som inflyter i oljeavfallsavgifter på det sätt som bestäms genom förordning av statsrådet för att täcka utgifter för insamling, transport och lagring av oljeavfall. En del av de influtna medlen kan i statsbudgeten överföras till den i lagen om oljeskyddsfonden (1406/2004) avsedda oljeskyddsfonden för ersättande av kostnader för sanering av oljeförorenad mark och oljeförorenat grundvatten.

I oljeavfallsavgifter har årligen influtit cirka fyra miljoner euro, av vilket en miljon euro har årligen överförs för oljeavfallshanteringen och tre miljoner euro till oljeskyddsfonden, som är en fond utanför statsbudgeten.

3 Förslag och dess konsekvenser

I propositionen föreslås det att lagen om oljeavfallsavgift upphävs som onödig, eftersom avsikten är att uttagandet av oljeavfallsavgift upphör från och med den 1 januari 2020. Redan innan övergången från avtalsbaserad oljeavfallshantering till oljeavfallshantering på marknadsvillkor vid ingången av 2018 var den avtalsbaserade oljeavfallshanteringen lönsam utan statens stöd, och de facto har avkastningen från oljeavfallsavgiften senast använts för att täcka kostnader för oljeavfallshanteringen år 2012. Därför finns det inte längre grunder för att ta ut avgiften för detta ändamål.

I samband med att lagen om oljeavfallshantering upphävs, säkerställs det dock att statsunderstöden för insamling, transport och lagring av oljeavfall som avses i den statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 7 § 1 mom. i lagen kan betalas till och med utgången av 2021.

Den statliga stödordningen för utvecklande av oljeavfallshantering på marknadsvillkor finansieras ur de medel som influtit från oljeavfallsavgiften före 2020. Det är fråga om ett treårigt reservationsanslag, där understöd kan beviljas åren 2019 och 2020, och de kan betalas ännu år 2021.

Oljeavfallsavgift tas ut av tillverkare och importörer av smörjoljor och smörjmedel. De ekonomiska konsekvenserna för företagen av att lagen om oljeavfallsavgift upphävs blir små. År 2018 betalades oljeavfallsavgift av lite fler än hundra företag, och de fem största av dem betalade tre fjärdedelar av de ca fyra miljoner euro som inflöt.

Det att de budgetöverföringar till oljeskyddsfonden som gjorts från intäkterna från oljeavfallsavgiften upphör, försvagar oljeskyddsfondens möjligheter att ersätta kostnader för undersökning och sanering av områden med oljeförorenad mark och oljeförorenat grundvatten. Oljeskyddsfondens finansieringsförutsättningar granskas också till denna del när subsidiära miljöansvarssystem (TOVA) utvecklas i enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Antti Rinnes regering.

Inom skatteförvaltningen bereds för tillfället en omfattande totalreform av förfarandena kring punktskatter och av datasystemet, som är avsett att tas i produktion vid ingången av 2021. Upphävandet av lagen om oljeavfallsavgift innebär att Skatteförvaltningen inte behöver bereda ändringar i fråga om oljeavfallsavgiften i onödan.

4 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2020. Det föreslås dock att 7 § 1 mom. i den lag som upphävs ska tillämpas till och med den 31 december 2021.

5 Förhållande till budgetpropositionen

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2020 och avses bli behandlad i samband med den.

RP 26/2019 rd

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om upphävande av lagen om oljeavfallsavgift

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs lagen om oljeavfallsavgift (894/1986).

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

Den upphävda lagens 7 § 1 mom. tillämpas dock till och med den 31 december 2021.

Helsingfors den 7 oktober 2019

Statsminister

Antti Rinne

Finansminister Mika Lintilä